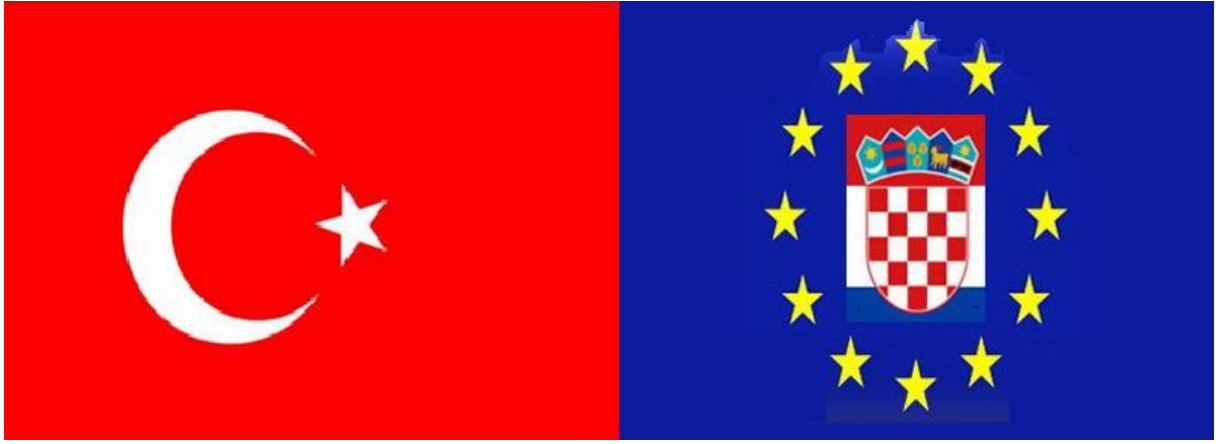

KUTO

Kuşadası Ticaret Odası
Chamber of Commerce

TÜRKİYE - HIRVATİSTAN EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE – HIRVATİSTAN EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERİ

Hırvatistan Ekonomisi

Balkan Yarımadasının kuzeybatısında yer alan ve 56.594 km²'lik yüzölçümüne sahip olan Hırvatistan'ın, kuzeyinde Macaristan, güneyinde Bosna-Hersek ve Karadağ, batısında Adriyatik Denizi, kuzeybatısında Slovenya, kuzeydoğusunda ise Sırbistan bulunmaktadır.

1991 yılında bağımsızlığını ilan eden Hırvatistan'ın ekonomisi, düşük enflasyon oranı, istikrarlı para birimi ve büyüme oranı gibi istikrar göstergesi verilere karşılık, yüksek cari açık ve dış borç oranı, düşük rekabet gücüyle tanımlanan bir ekonomik yapı görünümü kazanmıştır.

Hırvat ekonomisi devlet mülkiyetindeki işletmelere dayanan sosyalist ekonomiden serbest piyasa ekonomisine geçişin yarattığı yapısal sorunları tam olarak aşabilmiş değildir. Özelleştirme kapsamında ilk olarak bankacılık ve iletişim sektörleri özelleştirilmiştir. Ancak, enerji, demir-çelik, demiryolları, gemi inşa sanayi gibi sektörlerde özelleştirme ve yeniden yapılanma faaliyetleri henüz hedeflenen seviyeye ulaşamamıştır. Özelleştirme programının yavaş ilerlemesinde kamu idaresinin ağır işleyişinin yanı sıra yasal sorunlar, yatırımcıların özelleştirme projelerine ilgisizliği, satış koşullarının yatırımcı için uygun olmaması gibi nedenler etkili olmuştur.

Yapısal dönüşüm sürecine destek olması amacıyla 2004 yılı Ağustos ayında IMF ile imzalanan 20 aylık Stand-By Anlaşması doğrultusunda ödemeler dengesi açığını kontrol etmek ve dış borç yükünü hafifleterek iç borçlanmaya ağırlık vermek amacıyla 2004 yılından itibaren sıkı para politikaları uygulanmıştır.

Hırvatistan ekonomisinde küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) payı yıllar itibariyle artış göstermektedir. Toplam kurulu firmaların % 99'u KOBİ niteliğinde olup, toplam istihdamın % 65,5'ini KOBİ'ler sağlamaktadır. Uzun vadeli finansman sorunu yaşayan KOBİ'lere destek sağlanması hükümetin orta vadeli ekonomi politikasının önemli bir unsuru olarak görülmektedir.

Üretimde KOBİ'lerin payının artmasına paralel olarak özel sektörün üretimdeki payı da yıllar itibariyle artış göstermektedir. Ancak gemi inşa sanayi ve demir-çelik gibi önemli sektörlerde devlet mülkiyetinin devam etmesi nedeniyle kamuda çalışanların oranı anılan sektörler itibariyle yüksek bulunmaktadır.

GSYİH'nin Sektörlere Göre Dağılımı										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^b	2012 ^c	2013 ^c	2014 ^c
Tarım	6,5	6,3	6,1	6,0	5,4	5,5	5,6	5,5	5,6	5,6
Sanayi	28,3	28,2	27,9	27,7	26,3	25,7	25,1	24,6	24,7	24,9
Hizmetler	65,2	65,4	66,1	66,3	68,2	68,8	69,3	70,0	69,8	69,5

Kaynak: www.eiu.com, b EIU tahmini. c EIU projeksiyonu

Avrupa Birliği (AB) üyelik müzakerelerine 3 Ekim 2005'te Türkiye ile eşzamanlı başlayan ve aradan geçen sürede tüm fasıllarda müzakereleri tamamlayan Hırvatistan, 9 Aralık 2011 tarihinde AB'ye katılım anlaşmasını imzalamıştır. 22 Ocak 2012 tarihinde yapılan referandum sonuçlarına göre, referanduma katılan % 66,24 oranında seçmen “evet” demiştir. 4 milyon 500 bin seçmenin 1 milyon 958 bini evet oyu kullanmıştır. 1 Temmuz 2013 tarihinde 28'inci AB üyesi olması öngörülen Hırvatistan'ın, bu sürede AB Komisyonu'nun gözetimi altında reformlarını sürdürmesi istenmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2008	2009	2010
GSYİH (Milyar Euro)	47,3	45,4	45,9
Büyüme Oranı (%)	2,4	-5,8	-1,2
Kişi Başına Düşen Ortalama Gelir (Euro)	10.682	10.245	10.374
Enflasyon (%)	6,1	2,4	1,1
İşsizlik Oranı (%)	13,2	14,9	17,4
Ortalama Döviz Kuru (HRK=1 EUR)	7,22	7,34	7,29
Ortalama Döviz Kuru (HRK=1 ABD Doları)	4,93	5,28	5,50
Dış Borçlar Toplamı (Milyar Euro)	40,3	44,6	45,8
Döviz Rezervleri (Milyar Euro)	9,1	10,4	10,7
İhracat (Milyar \$)	14,1	10,5	11,8
İthalat (Milyar \$)	30,7	21,2	20,1
Turizm Gelirleri (Milyar \$)	11,3	9,0	8,1
Doğrudan Yabancı Sermaye Yat. (Milyar Euro)	4,2	2,1	0,4

Kaynak: Hırvatistan İstatistik Ofisi, Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası

IMF 2010 yılı verilerine göre, Hırvatistan dünyanın 82. Avrupa'nın ise 22. büyük ekonomisidir.

Global ekonomik krizin etkisiyle Hırvatistan ekonomisi 2008 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren ciddi bir yavaşlama göstermiştir. 2007 yılındaki % 5,5'lik büyüme oranından sonra 2008 yılında global ekonomik krizin etkisiyle büyüme artışı zayıflamış ve % 2,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2009 yılında ekonomi % 5,8 küçülmüştür. Ekonomik daralma 2010 yılında da devam etmiş ve GSYİH 2010 yılında % 1,2 oranında düşmüştür.

2011 yılı ilk altı ayında daralma devam etmiş, ikinci altı aylık dönemde ise GSYİH % 0,8 artmıştır ve ülke ekonomisi toparlanmaya başlamıştır. 2011 yılı için büyüme beklentisi % 0,8'dir. 2012-2015 yıllık ortalama büyüme beklentisi % 2,9'dur. 2010 yılında kişi başına düşen GSYİH, 17.387 dolar (10.374 Euro)'dur.

İç talepteki daralmanın 2009 krizinden sonra da devam etmesiyle, 2010'da enflasyon oranı ortalama % 1,1 olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılını % 1,8 olarak tamamlayan enflasyon oranı, 2011 yılı ilk yarısında da yüksek seyretmiştir. 2011 yılı için beklenen enflasyon oranı % 2,4'dür.

İşsizlik ülkenin önemli makroekonomik sorunlarından birisi olmaya devam etmektedir. İşsizlik oranı, 2010 yılında, önceki 4 yıllık dönemin en yüksek seviyesine ulaşarak % 11,8 olarak gerçekleşmiştir. 2011'de işsizlik oranının % 12,3'e çıkması beklenmektedir

Döviz kurlarının istikrarını sağlamak üzere 2009 yılında döviz satışı yoluyla sıklıkla piyasaya müdahale eden Hırvatistan Merkez Bankası 2010 yılında da yerli para birimi olan Kuna'nın değer kaybetmesine engel olabilmek için bu politikasını sürdürmüştür. 2010 yılı sonu itibariyle parite 5,51'dir.

Dış Ticaret:

Aşağıdaki tablo, Hırvatistan İstatistik Ofisi verilerine göre, Hırvatistan'ın en fazla ihracat yaptığı 20 ülkeyi göstermektedir. Hırvatistan'ın en büyük ticaret partnerleri, İtalya, Bosna Hersek, Almanya, Slovenya ve Avusturya'dır. Türkiye 19. sıradadır.

Hırvatistan'ın En çok ihracat yaptığı 20 ülke (1.000 ABD \$) (2010 yılına göre sıralı) :

Sıra No.	Ülkeler	2009	2010	Değişim	Pay
		(1000 \$)	(1000 \$)	(%)	(%, 2010)
1	İtalya	1.993.710	2.209.963	11	18,8
2	Bosna-Hersek	1.347.262	1.368.335	2	11,6
3	Almanya	1.148.431	1.218.560	6	10,0
4	Slovenya	776.196	923.908	19	7,8
5	Avusturya	565.092	624.278	10	5,3
6	Sırbistan	561.788	463.247	-18	3,9
7	Lüksemburg	8.557	314.353	3574	2,7
8	A.B.D.	236.201	294.195	25	2,5
9	Macaristan	185.134	264.217	43	2,2
10	Rusya	154.050	230.536	50	2,0
11	Malta	206.170	201.337	-2	1,7
12	İngiltere	222.954	175.092	-21	1,5
13	Hollanda	139.018	169.241	22	1,4
14	Fransa	209.094	161.905	-23	1,4
15	Nijerya	-	146.301	-	1,2
16	Bermuda	-	127.749	-	1,1
17	Polonya	113.625	118.995	5	1,0
18	Marşal Adaları	-	117.869	-	1,0
19	TÜRKİYE	140.011	112.362	-20	1,0
20	Makedonya	121.585	112.100	-8	1,0
LİSTE TOPLAMI		8.128.878	9.354.543	15	79,2
Diğer Ülkeler		2.362.957	2.456.133	4	20,8
TOPLAM		10.491.835	11.810.676	13	100

Kaynak: Hırvatistan İstatistik Ofisi

Hırvatistan'ın 2010 yılı ihracatı 11,8 milyar dolar, ithalatı ise 20,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında dış ticaret açığı ise bir önceki yıla göre % 23 oranında azalma göstererek -8,3 milyar dolar olmuştur. Türkiye Hırvatistan'ın ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında 19. Sıradadır.

Türkiye Hırvatistan Ticari İlişkileri

Aşağıdaki tablo 2002-2011 yılları arasında Türkiye ile Hırvatistan arasındaki ihracat ve ithalat rakamlarını göstermektedir. Tablodaki 1.sütun Türkiye'nin Hırvatistan'a ihracatını, 2. Sütun

ise Türkiye'nin Hırvatistan'dan ithalatını göstermektedir. 2002 yılında Türkiye Hırvatistan'a 42,8 milyon dolar tutarında ihracat yapmış, 9,4 milyon dolar tutarında mal ve hizmet ithal etmiştir. 2002 yılında Türkiye ile Hırvatistan arasındaki dış ticaret hacmi 52,3 milyon dolardır. Yıllar itibarıyla Hırvatistan ile Türkiye arasında ticari ilişkiler gelişmiş ve 2011 yılı verilerine göre dış ticaret hacmi 550 milyon doları aşmıştır. 2011 yılında Türkiye Hırvatistan'a 241,9 milyon dolar ihracat yapmış, Hırvatistan'dan 311 milyon dolar tutarında ithalat gerçekleştirmiştir. 2011 yılında dış ticaret hadleri Türkiye aleyhine dönmüş, Türkiye Hırvatistan ile dış ticaretinden yaklaşık 70 milyon dolar açık vermiştir.

YILLAR	İHRACAT (Dolar)	İTHALAT (Dolar)	DIŞ TİCARET HACMİ (Dolar)	DIŞ TİCARET AÇIĞI / FAZLASI (Dolar)
2002	42.872.854	9.387.634	52.260.488	33.485.220
2003	85.597.625	16.697.034	102.294.659	68.900.591
2004	118.060.292	35.229.294	153.289.586	82.830.998
2005	167.991.111	85.569.053	253.560.164	82.422.058
2006	213.882.586	60.556.948	274.439.534	153.325.638
2007	355.520.248	77.439.623	432.959.871	278.080.625
2008	328.677.997	105.665.151	434.343.148	223.012.846
2009	214.704.550	107.383.710	322.088.260	107.320.840
2010	249.147.544	211.348.175	460.495.719	37.799.369
2011	241.819.979	310.965.128	552.785.107	-69.145.149

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Aşağıdaki Tablolarda Türkiye-Hırvatistan dış ticaret ilişkileri fasıllar itibarıyla sunulmaktadır. Türkiye 2011 yılında Hırvatistan'a en çok motorlu kara taşıtları, kazan makina ve cihazları, elektrikli makine ve cihazları, demir ve çelikten eşya, gübre, örme giyim eşyası, plastik ürünler ve demir çelik ihraç etmiştir.

2011 Yılında Türkiye'nin Hırvatistan'a ihraç ettiği Ürünler

Sıra No	Fasıl No	Fasıl Adı	İhracat (Dolar)
1	87	Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğer	40.163.453
2	84	Kazan: makina ve cihazlar, aletler, parçaları	26.848.922
3	85	Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları	22.566.472
4	73	Demir veya çelikten eşya	15.296.922
5	31	Gübreler	13.368.179
6	61	Örme giyim eşyası ve aksesuarları	12.065.227
7	39	Plastik ve plastikten mamul eşya	11.362.944
8	72	Demir ve çelik	11.204.732
9	8	Yenilen meyvalar, kabuklu yemişler, turunçgil ve kavun kabuğu	7.194.688
10	60	Örme eşya	6.796.251
11	76	Aluminyum ve alüminyum eşya	6.506.003
12	74	Bakır ve bakırdan eşya	6.156.770
13	29	Organik kimyasal müstahsallar	6.112.517
14	63	Mensucattan mamul diğer eşya, kullanılmış eşya, paçavralar	5.340.849
15	62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları	4.687.005
16	40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	3.708.361
17	18	Kakao ve kakao müstahzarları	3.395.459
18	20	Sebze, meyva, bitki parçaları, sert kabuklu yemiş konserveleri	3.208.221
19	70	Cam ve cam eşya	2.987.476
20	94	Mobilyalar, aydınlatma, reklam lambaları, prefabrik yapılar	2.937.572
21	52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	2.647.114
22	7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	2.617.946
23	27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	2.373.436
24	30	Eczacılık ürünleri	2.356.194
25	34	Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler, yıkama-yağlama madde.	2.102.285
26	25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	1.537.734
27	54	Dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler	1.537.731
28	21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	1.339.553
29	83	Adi metallerden çeşitli eşya	1.253.610
30	33	Uçucu yağlar, rezinoitler, parfümeri, kozmetikler vb	983.580
31	19	Esasını hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	914.462
32	26	Metal cevherleri, cüruf ve kül	803.103
33	32	Debagat ve boyacılıkta kullanılan hülasa, boya, macun, sakızlar	723.011
34	56	Vatka, keçe, dokunmamış mensucat, özel iplik, sicim ve mamulleri	682.325
35	48	Kağıt ve karton: kağıt hamurundan kağıt ve kartondan eşya	656.264
36	71	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	643.186
37	17	Şeker ve şeker mamulleri	629.339
38	57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddeden yer kaplamaları	580.681
39	96	Çeşitli mamul eşya (kalemler, fırçalar vb)	530.838
40	98	Zati eşya, kumanya ve başka yerde belirtilmeyen diğer eşyalar	499.409
41	68	Taş, alçı, çimento, amiant, mika vb maddelerden eşya	494.571
42	69	Seramik mamulleri	435.929

Sıra No	Fasıl No	Fasıl Adı	İhracat (Dolar)
43	64	Ayakkabılar, getrler, tozluklar vb eşya ve aksamı	381.183
44	58	Özel dokunmuş mensucat, dantela, duvar halıları, işlemler	363.826
45	90	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar cihazları, tıbbi alet.	344.166
46	55	Sentetik ve suni devamsız lifler	288.557
47	28	İnorganik kimyasal müstahsallar, organik, inorganik bileşikler	269.546
48	95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, aksam ve parçaları	245.429
49	38	Muhtelif kimyasal maddeler	242.245
50	44	Ağaç ve ağaçtan mamul eşya: odun kömürü	195.164
51	3	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar, diğer omurgasızlar	190.946
52	59	Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış mensucat, bunlardan teknik eşya	177.017
53	42	Deri eşya, saraciye eşyası, seyahat eşyası, bağırsaktan eşya	132.626
54	82	Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası, sofrta takımları	99.199
55	93	Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarları	78.717
56	41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	74.157
57	66	Şemsiye, baston, kamçı, kırbaç ve bunların aksamı	73.990
58	65	Başlıklar ve aksamı	68.392
59	36	Barut, patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibrit vb	59.770
60	91	Saatler ve bunların aksam ve parçaları	47.633
61	35	Albüminoid maddeler, tutkallar, enzimler vb	40.339
62	89	Gemiler, suda yüzen taşıt ve araçlar	39.708
63	92	Müzik aletleri: bunların aksam, parça ve aksesuarı	28.986
64	12	Yağlı tohum ve meyvalar, sanayi bitkileri, saman, hayvan yemi	24.752
65	49	Basılı kitap, gazete, resim vb baskı sanayi mamulu, el yazmaları	24.589
66	51	Yün, kıl, at kılı: bunların iplik ve dokumaları	24.195
67	37	Fotoğrafçılıkta, sinemacılıkta kullanılan eşya	13.347
68	11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	12.600
69	53	Dokumaya elverişli bitkisel lifler, kağıt ipeği ve dokumaları	11.583
70	43	Postlar, kürkler, taklit kürkler ve mamulleri	11.031
71	45	Mantar ve mantardan eşya	3.001
72	46	Hasır: saz ve benzeri örülebilir maddelerden mamuller	1.076
73	22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	700
74	86	Demiryolu ulaşım araçları vb, aksam ve parçaları	500
75	79	Çinko ve çinkodan eşya	363
76	67	Hazır kuş tüyü ve insan saçı mamulleri, yapma çiçekler	322
		TOPLAM	241.819.979

2011 yılında Türkiye Hırvatistan'dan 311 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. İthal ettiği ürünlerin başında demir çelik ürünleri, gübreler, mineral yakıtlar, mineral yağlar, elektrikli makine ve cihazları, optik, fotoğraf sinema ayar cihazları ile plastik ve plastikten mamul eşya gelmektedir.

2011 Yılında Türkiye'nin Hırvatistan'dan İthal Ettiği Ürünler

Sıra No	Fasıl No	Fasıl Adı	İthalat (Dolar)
1	72	Demir ve çelik	152.044.598
2	31	Gübreler	75.137.636
3	27	Mineral yakıtlar,mineral yağlar ve müstahsalları,mumlar	15.417.184
4	85	Elektrikli makina ve cihazlar,aksam ve parçaları	12.918.190
5	90	Optik,fotoğraf,sinema,ölçü,kontrol,ayar cihazları,tıbbi alet.	7.935.147
6	39	Plastik ve plastikten mamul eşya	7.744.867
7	32	Debagat ve boyacılıkta kullanılan hülasa,boya,macun,sakızlar	6.168.430
8	73	Demir veya çelikten eşya	5.957.030
9	84	Kazan:makina ve cihazlar,aletler,parçaları	5.015.325
10	54	Dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler	2.472.673
11	61	Örme giyim eşyası ve aksesuarları	2.456.171
12	12	Yağlı tohum ve meyvalar,sanayi bitkileri,saman,hayvan yemi	2.117.475
13	30	Eczacılık ürünleri	1.789.237
14	44	Ağaç ve ağaçtan mamul eşya:odun kömürü	1.650.044
15	38	Muhtelif kimyasal maddeler	1.533.065
16	48	Kağıt ve karton:kağıt hamurundan kağıt ve kartondan eşya	1.200.848
17	87	Motorlu kara taşıtları,traktör,bisiklet,motosiklet ve diğer	1.052.666
18	55	Sentetik ve suni devamsız lifler	1.029.460
19	36	Barut,patlayıcı maddeler,pirotekni mamulleri,kibrit vb	1.006.216
20	96	Çeşitli mamul eşya (kalemler, fırçalar vb)	913.864
21	62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları	771.261
22	41	Ham postlar,deriler (kürkler hariç) ve köseleler	657.760
23	89	Gemiler,suda yüzen taşıt ve araçlar	565.228
24	76	Aluminyum ve aluminyum eşya	521.612
25	10	Hububat	354.614
26	65	Başlıklar ve aksamı	345.164
27	21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	290.500
28	70	Cam ve cam eşya	267.204
29	64	Ayakkabılar,getrler,tozluklar vb eşya ve aksamı	193.214
30	51	Yün,kıl,at kılı:bunların iplik ve dokumaları	157.155
31	11	Değirmencilik ürünleri,malt,nişasta,inülin,buğday gluteni	156.993
32	40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	146.513
33	8	Yenilen meyvalar,kabuklu yemişler,turunçgil ve kavun kabuğu	141.534
34	83	Adi metallere çeşitli eşya	131.400
35	19	Esasını hububat,un,nişasta,süt teşkil eden müstahzarlar	129.304
36	29	Organik kimyasal müstahsallar	111.206

Sıra No	Fasıl No	Fasıl Adı	İthalat (Dolar)
37	94	Mobilyalar,aydınlatma,reklam lambaları,prefabrik yapılar	76.048
38	1	Canlı hayvanlar	60.157
39	47	Odun hamuru:lifli selülozik maddelerin hamurları,hurdalar	60.058
40	28	İnorganik kimyasal müstahsallar,organik,inorganik bileşikler	51.077
41	26	Metal cevherleri,cüruf ve kül	28.405
42	82	Adi metallere aletler,bıçakçı eşyası,sofra takımları	28.298
43	24	Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	18.768
44	33	Uçucu yağlar,rezinoitler,parfümeri,kozmetikler vb	17.423
45	91	Saatler ve bunların aksam ve parçaları	13.838
46	60	Örme eşya	13.341
47	52	Pamuk,pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	12.063
48	98	Zati eşya, kumanya ve başka yerde belirtilmeyen diğer eşyalar	11.205
49	63	Mensucattan mamul diğer eşya,kullanılmış eşya,paçavralar	10.690
50	71	İnciler,kıymetli taş ve metal mamulleri,madeni paralar	9.775
51	42	Deri eşya,saraciyeye eşyası,seyahat eşyası,bağırsaktan eşya	8.357
52	66	Şemsiye,baston,kamçı,kırbaç ve bunların aksamı	8.205
53	5	Tarifenin başka yerinde yer almayan hayvansal müstahzarlar	6.732
54	97	Sanat eserleri,koleksiyon eşyası,antikalar	5.655
55	56	Vatka,keçe,dokunmamış mensucat,özel iplik,sicim ve mamulleri	5.199
56	25	Tuz,kükürt,toprak ve taşlar,alçılar ve çimento	4.525
57	49	Basılı kitap,gazete,resim vb baskı sanayi mamulu,el yazmaları	3.732
58	69	Seramik mamulleri	2.938
59	95	Oyuncaklar,oyun ve spor malzemeleri,aksam ve parçaları	2.860
60	34	Sabunlar,yüzey aktif organik maddeler,yıkama-yağlama madde.	2.454
61	75	Nikel ve nikelden eşya	1.463
62	58	Özel dokunmuş mensucat,dantela,duvar halıları,işlemeler	1.074
		TOPLAM	310.965.128

Hırvatistan Turizm Sektörü

Turizm, Hırvatistan ekonomisi için en önemli sektörlerden birisidir. Aşağıdaki Tablo, Hırvatistan İstatistik Ofisi'nin yayımladığı Statistical Yearbook 2011 verileri kullanılarak oluşturulmuştur. 2010 yılı verilerine göre Hırvatistan'ı en çok ziyaret eden sırasıyla, Almanya, İtalya ve Slovenya vatandaşlarıdır. 2010 yılında Türkiye'den Hırvatistan'a 38.000 kişi seyahat etmiştir.

Year	Number of Rooms	Number of Beds	Tourist Arrivals ('000)			Tourist Nights ('000)		
			Total	Domestic Tourist	Foreign Tourist	Total	Domestic Tourist	Foreign Tourist
2001	289.388	786.027	7.860	1.316	6.544	43.405	5.021	38.384
2002	282.900	804.436	8.320	1.376	6.944	44.692	4.981	39.711
2003	291.904	840.706	8.878	1.469	7.409	46.635	5.312	41.323
2004	299.669	871.178	9.412	1.500	7.912	47.797	5.281	42.516
2005	312.751	909.210	9.995	1.528	8.467	51.421	5.434	45.987
2006	304.022	925.882	10.385	1.726	8.659	53.007	5.985	47.022
2007	326.792	944.076	11.162	1.856	9.306	56.005	6.431	49.574
2008	332.060	968.610	11.261	1.846	9.415	57.103	6.478	50.625
2009	333.237	969.726	10.935	1.600	9.335	56.300	5.799	50.501
2010	315.864	909.951	10.604	1.493	9.111	56.416	5.424	50.992

Kaynak: Hırvatistan İstatistik Ofisi, Statistical Yearbook 2011

Türkiye Hırvatistan Turizm İlişkileri

Aşağıdaki tablo ise, 2002-2011 yılları arasında Türkiye'ye gelen toplan turist sayısını, Hırvat turist sayısını ve Kuşadası'na gelen Hırvat turist sayılarını göstermektedir. 2011 yılında Türkiye'yi ziyaret eden Hırvat turist sayısı sadece 41.959 kişidir. Türkiye'yi ziyaret eden Hırvatistan vatandaşı turistlerin toplam içindeki payı sadece % 0,11-0,12 civarındadır. 2011 yılında 50 Hırvat gönübirlikçi olarak, 275 kişi ise deniz yoluyla Kuşadası'na giriş yapmıştır. Ancak Kuşadası'na İzmir ve Muğla'dan havayolu ile gelen Hırvatları da dikkate almak gerekmektedir. 2011 yılında 418 Hırvatistan vatandaşı İzmir'e, 108 Hırvatistan vatandaşı havayolu ile Muğla'ya gelmiştir.

Türkiye'den Hırvatistan'a seyahat eden kişi sayısı ile Hırvatistan'dan Türkiye'ye gelenlerin sayısı birbirine oldukça yakındır. Ama düşük seviyededir. Turizmin her iki ülke ekonomisi açısından en önemli sektörlerden birisi olduğu düşünüldüğünde karşılıklı tanıtım faaliyetleri ile bu rakamlar artırılabilir.

	Toplam Turist Sayısı	Hırvat Turist	Toplam İçindeki Payı	Kuşadası'na Gelen Hırvat Turist Sayısı		İzmir'e Gelen Hırvat Turist Sayısı (Havayolu)	Muğla'ya Gelen Hırvat Turist Sayısı (Havayolu)
				Deniz Yolu	Günübirlikçi		
2002	13.248.176	14.837	% 0,11	9	44	279	175
2003	13.956.405	15.293	% 0,11	12	13	201	140
2004	17.548.384	20.754	% 0,12	4	114	366	470
2005	21.124.886	22.919	% 0,11	18	156	307	184
2006	19.819.833	22.322	% 0,11	15	170	218	103
2007	23.340.911	29.470	% 0,13	25	84	334	90
2008	26.336.667	31.186	% 0,12	37	238	266	105
2009	27.077.114	31.407	% 0,12	37	334	294	76
2010	28.632.204	33.563	% 0,12	39	277	461	106
2011	31.456.076	41.959	% 0,13	50	275	418	108

Türkiye-Hırvatistan Arasındaki Belli Başlı Anlaşmalar

Türkiye ile Hırvatistan arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler alanında imzalanmış bulunan anlaşmalar aşağıda yer almaktadır.

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi	İmza Yeri	RG Tarih ve No'su
Hava Taşımacılığı Anlaşması	12.04.1994	Ankara	20.01.2004-25352
Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	02.05.1994	Ankara	09.01.1998-23225
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	12.02.1996	Zagreb	09.05.1996-22631
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	12.02.1996	Zagreb	11.04.1998-23310
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	23.09.1997	Zagreb	10.05.2000-24045
Hırvatistan'ın Altyapısının Geliştirilmesi Hususunda İşbirliği Protokolü	14.05.1999	Ankara	-
II. Dönem KEK Protokolü	14.09.1999	Zagreb	28.08.2000-24154
III. Dönem KEK Protokolü	24.06.2002	Ankara	09.05.2007-26517
Serbest Ticaret Anlaşması	13.03.2002	Zagreb	27.05.2003-25120 (M)
Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve Sözkonusu Sözleşmenin Uygulanmasına Dair İdari Anlaşma	12.06.2006	Zagreb	-
IV. Dönem KEK Protokolü	13.06.2006	Zagreb	-

KUTO

Kuşadası Ticaret Odası
Chamber of Commerce

KUTO Araştırma Yayınları
Süleyman Demirel Bulvarı No:31
09400 Kuşadası / AYDIN
Tel: 0 256 612 57 63 Fax: 0 256 614 53 93
e-mail: info@kuto.org.tr
<http://www.kuto.org.tr>
<http://www.isrehberim.org>